

ság teszi gyümölcsözővé az egyén számára az objektív liturgiát. A magánima és a liturgikus ima ezért kölcsönösen kiegészítik egymást, hogy együtt válósítsák meg bennünk az Ige megtestesülését és a mi felemelésünket, megszentelésünket. Így válik valóra a karácsonyi misztérium a mi imaéletünkben: az Isten Igéje eljön hozzánk a Szentírás olvasása, átélmélkedése révén. De nem azért jön, hogy elveszen bennünk, hanem hogy velünk együtt térjen vissza az Atyához, miután összegyűjtött, megtisztított, megvilágosított és megszentelt minket, hogy Jézussal együtt Atyánknak szólítsuk Őt, és szemléljük, amint kinyilatkoztatja magát nekünk. Itt a földön még csak homályban, a hit éjszakájában találkozhatunk Vele, de el fog jönni a nap, amikor színről színre láthatjuk.

HOGYAN ISMERTESSÜK MEG KISGYERMEKÜNKET A SZENTÍRASSAL?

Gyermeünk már jól ismeri a templomot. Tudja, hogy az Isten házába lépve, első köszöntésünk a térdhajtással az oltárszekrényben lévő Úr Jézusnak szól. Tudja, hogy mi az oltár, mire való a szószék, azt is csendben tudja kívánni, míg édesanyja vagy édesapja a szentgyónását elvégzi, nyugodtan ül a helyén, míg szülője szentáldozáshoz járul. Az egyház nagy ünnepeit is velünk már többször megünnepelte, látta a karácsonyi betlehemet, a keresztút állomásait, a szentsírt a templomban, a nagyszombati feltámadási körmenetet. Azt is látta már, hogy mint keresztelik meg a kisbabát. Ha temetésen nem is volt velünk, de biztosan kivittük halottak napján a temetőbe és velünk imádkozott elhunyt szeretteinkért.

Ebben az évben egyik feladatunk az lesz, hogy előkészítsük az Úr Jézus életének részletesebb megismerésére. Ennek az előkészítésnek első szakaszában az ószövetségi bibliai történeteket kell végig vennünk. Nem egy templomban megtalálható olvasóállványon a Biblia. Ha nincs ilyen Biblia, mutassuk meg kisgyermekünknek közelebbről a misekönyvet. Hívjuk fel figyelmét arra, hogy minden vasárnap a szentmise közben kétszer is felolvas a pap a szentírásból egy-egy részt és a szentbeszédben ezeket a részeket fejti ki a híveknek. Miért olvastatja és magyarázza az egyház ezeket a részeket? Miért csókolja meg a misekönyvet a pap, miután az evangéliumot felolvasta? Azért, mert a Biblia, a Szentírás szent könyv. Azt is elmondhatjuk kisgyermekünknek, hogy a Bibliát a zsinat napjaiban minden ülés előtt ünnepélyes menetben vitték a Szent Péter bazilika közepén elhelyezett díszes oltárkára, és a Biblia a tanácskozó püspökök között magát az Úr Jézust képviselte.

A Biblia az Isten könyve. Hogy miről van benne szó? Arról, hogy a jó Isten miképpen készítette elő a zsidó nép történetén keresztül az Úr Jézus

eljövetelét. A Biblia második része pedig az Úr Jézus életét, tanítását foglalja magában, ill. mindazt, amit apostolai róla az első híveknek elmondtak. Az apostolok ugyanis nyilvános működésének kezdetétől mindenütt vele voltak, minden szavát hallották, minden csodáját látták. Ők foglalták írásba az Úr Jézus életének eseményeit, ők foglalták össze tanítását; és amikor az evangéliumot írták, amikor leveleikben az Úr Jézus tanítását magyarázták, maga az Isten vigyázott rájuk, hogy ne tévedjenek és mindenben az igazat írják.

A zsidó nép történetében is voltak ilyen szent írók. Azokra is vigyázott a jó Isten, hogy mindig helyesen mutassák meg, mint készítette elő a Gondviselés a zsidó nép történetében Jézus Krisztus eljövetelét. Az újszövetségi szentírás az Úr Jézus életét és tanítását mondja el, az ószövetségi szentírás pedig az Úr Jézus őseinek, népének és családjának a történetét.

Az Úr Jézus 2000 évvel ezelőtt Palesztinában született. Édesanyja Mária, nevelőapja Szent József; mindkettő az akkori zsidóország egyik legrégebbi családjához, a Dávid-családhoz tartozott. Ezt a családot azért nevezték Dávid-családnak, mert a család ősei között volt Dávid király. Dávid király volt a Palesztinában megtelepedett zsidók első nagy királya. Az Úr Jézus születése előtt ezer évvel korábban élt és uralkodásának az idején lett először egységes és erős Zsidóország. Hogy honnan jöttek a zsidók Palesztinába? Egyiptomból, onnan, ahol a Nilus folyó vize a Földközi tengerbe ömlik. Itt éltek a zsidók évszázadokon át. Rabszolgák voltak, úgy dolgoztatták, verték őket, mint az állatokat. Sorsuk annyira szomorú volt, hogy már csak az őseikre való visszaemlékezés és a Istennek ígérete tartotta bennük a lelket. Őseik a pátriárkák voltak. Ábrahám, aki az Isten hívására elindult új hazát keresni, ennek fia Izsák és unokája Jákob, akinek az Isten megújította ígéretét. Mi volt az ígéret? Az Isten megígérte a pátriárkáknak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak, hogy utódaikat nagy nemzetté teszi és bennük meg is áldja a föld minden nemzetét, ha nem válnak pogányokká és megtartják parancsait.

Mózes szabadította ki a zsidókat egyiptomi rabszolgaságukból. Mózes vezetésével indultak el, hogy az Isten által ígért földet, új hazájukat megtalálják. Mózes kötött szövetséget az Istennel és foglalta törvénybe mindazt, amit az Isten a vele szövetségre lépett zsidó néptől kívánt. A pátriárkáknak a története, az Egyiptomból való szabadulás története, a szövetség megkötésének a története, a honkeresés és honfoglalás története, és a zsidó nép további története, ahogyan abban az Isten szándéka megvalósult, különös gondviselése megmutakozott egészen az Úr Jézus születéséig, — ez mind együtt a szent történetet alkotja. Ezt olvashatjuk az ószövetségi szentírásban. Ennek a szent történetnek sok érdekes, sőt izgalmas része van. De mindennél fontosabb számunkra, hogy az ószövetségi szentírás történetéből is a jó Isten szól hozzánk. Megtanuljuk e történetekből, hogy az Isten teremtőnk és atyánk, szeret bennünket, gondviselésével őrökdi felettünk és ugy

irányítja sorsunkat, hogy ígérete rajtunk beteljesedhessen, mert mi vagyunk azok, akiket az Isten az Úr Jézus őseinek tett ígérete szerint megáld.

Egyesek bizonyára megjegyoznék: a mondottakat a kisgyermek még nem tudja megérteni, hiszen számos olyan fogalmat használtunk, amellyel a kisgyermek életében eddig talán nem is találkozott. Ősök, királyok, pátriárkák, nem is szólván arról, hogy a 6-7 éves gyermek nem ismer történelmi távolokat és talán még azt sem tudja, hogy hol van Egyiptom. Különbösen is túl nagy anyagot tömörítünk egybe, nem várható a kisiskolástól, hogy mindezt át tudja venni. — Válaszul erre az ellenvetésre legyen szabad kiemelnünk, hogy jegyzetünket a szülőknek, nevelőknek szánjuk és nem a kisiskolásoknak tartunk hittanórát. Vázlatot adunk és néhány szempontot. Így akarjuk segíteni azt az édesanyát, aki kisgyermekét a bibliai történetekkel meg akarja ismerettni, de nem tudja, hogy hol kezdje, nincs is kezeügyében sem hittankönyv, sem családi Biblia.

A legfontosabb, hogy a bibliai történeteket a gyerek valós világához kapcsoljuk. Ezért sohase mondjuk, hogy a szent történetnek ezt vagy azt a részét „elmeséljük”. Mindig emeljük ki, hogy ez vagy az a bibliai történet azt a különös gondviselést mutatja meg nekünk, amellyel az Isten Jézus Krisztus születését a zsidóság történetén keresztül előkészítette. A zsidóság története lényegében az Isten ígéretének a története. Ez az ígéret azáltal valósult meg, hogy Jézus Krisztus született, hirdette az evangéliumot, értünk meghalt a kereszten és dicsőségesen feltámadott, hogy nekünk életünk, és pedig teljesebb életünk legyen. A Biblia történetének elbeszélésénél igen fontos, hogy ne legyen szavunkban, előadásunkban semmi mesélő jelleg. Ne úgy mondjuk el, mint ahogyan a mesét szokás mondani. Ugy beszéljünk, mintha egy magunk által átélt eseményről, utazásról, gyermekkori élményünkről számolnánk be. Sohasem tévedhetünk az „egyszer volt, hol nem volt” . . . világába. Gyermekünknek hanghordozásunkból is ki kell éreznie, hogy az őszövétségi bibliai történetek is, mint maga az evangélium, a közeli keleti országok ma is felkereshető egyes vidékein, a profán történettudomány által nyomon követhető időben folytak le, hogy ezeknek az eseményeknek a központjában álló emberek igazi emberek voltak, bár más módon, más törvények, szokások szerint éltek.

Orbán Miklós

Helyesbítés

A múlt számunkban közölt Karl Rahner cikkünkbe egy kis tévedés csúszott be. Filozófiai doktori dolgozatát nem Heidegger, hanem Martin Honecker vezetése alatt írta, amely később „Geist in Welt” (Szellem a világban) címmel jelent meg.